

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

**Владимир Путиныр
лъэпкъхэм
языкыныгъэ
и Мафэ фэшI
Адыгеим
и Лышъхъэ
къыфэгушуагъ**

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным Адыгеим и Лышъхъэу Тхъакуущын Аслын ыцэвхээ шуфэс телеграммэу къыгъехыгъэм мырэущтэу къышцо:

«Лытэнэгъэ зыфэсшырэ Аслын Кытэ ыкъор!

Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэшI сылфэгушо.

Тэ Урысые шу тэлэгъэу, ащ ита-рихь, икултурэ ыкыи игушъхэлэж къен тарэгушо. Зы лъэужым адрэм лъягъээссыжы, уи Хэгъэгу шу пълэгъун зэрэфаер, нэбгырэ пэпч граждан пшъэрэлтышкоу илэр икью зэрээхишикын фаер, ащ осэшхо фэтэшы.

Къэралыгъор пытэнымкэ, общест-веннэ зэгурьоныгъэ щынэнымкэ ащ фэдэ гушъхэлэж байныгъэхэм ре-нэу тарыгъозэн зэрэфаем шошъху-ныгъэ пытэ фысли. Ахэр зэкэ лъэ-лос шхъацу мэхъух ылекэ тыйлык-тэнэм пae.

Гэхъягъэхэр тапеки пшынхэу, пса-уныгъэ пытэ уилэнэу, шлоу щылэр зэ-къе къыбдэхъунэу пфэсэю».

**Дмитрий Медведевыр
лъэпкъхэм языкыныгъэ
и Мафэ фэшI Адыгеим и Лышъхъэ
къыфэгушуагъ**

Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэу Дмитрий Медведевым Адыгеим и Лышъхъэу Тхъакуущын Аслын ыцэвхээ шуфэс телеграммэу къыгъехыгъэм мырэущтэу къышцо:

«Лытэнэгъэ зыфэсшырэ Аслын Кытэ ыкъор!

Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэшI сылфэгушо.

Мы мэфэкыр цыиф лъэпкъ зэфэшхъафхэм язэкъотныгъэ ита-мыгъэу щыт. Тятэжхъэ хэгъэгум ишхъафитынгъэ къэзүху-малгъэхэм, Урысые къэралыгъор зыгъэлтигъэхэм ялыхъужынгъэ джыри ээ тигу къөгъэжыкы.

Хэгъэгум ыкъуачырэ игъэхъагъэрэ зэпхыгъэхэр нэбгырэ милион пчагъэмэ яофшлакырэ ягутынгъэрэ. Къэралыгъом къы-рикъоштымкэ шийэдэкыж зэрихырэ къызгурьорэ, джырэ лъэ-хъаны диштэрэ, щылекшүү зэрэлт, зэтэгээлэхъэгъэ хэгъэгоу ар хүмэ зышоною пстэуми зэдэриягээ гэхъягъау ар щыт. Тихэ-зүгэу щылсээрэ пстэуми акъуачыз зэхэльмэ, талаки гэхъягъакыжэр ээрэтиштхэм сицыхъэ тель.

О пшхъэки къыппэблагъэхэмэ псауныгъэ пытэ шууиленэу, шууиухэлхэр къыжудэхъунэу шууфэсэю».

* * *

Джащ фэдэу Адыгеим и Лышъхъэ мэфэкырэ пае къыфэгушуагъ Урысые Федерацием и Президент и Администрации ипащэу Антон Вайно.

Тхъакуущын Аслын ыцэвхээ шуфэс тхыльхэр къагъехыгъэх край ыкыи хэку заулэмэ ягубернаторхэм, республикэхэм япашэхэм, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм, Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэлукырэ Федерацаемкэ и Совет хэтхэм, Урысые Федерацием и Президент и Администрации ипод-разделенихэм ялешхъэтхэм, крайхэм ыкыи хэкухэм я Хэбзэ-тэуцу Зэлукырэ ахэтхэм, финанс ыкыи промышленнэ организа-хэм япашэхэм, зэльашырэ общественэ яофшлакырэ, шэнэгъэлжхэм, дин конфессиисхэм ялыхъохэм, федеральнэ структурэхэм ячыпэ къутамэхэм япашэхэм.

**Шэклюгъум и 4-р — лъэпкъ
зыкыныгъэм и Маф**

Адыгэ Республикаам щыпсэухэу
лытэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!
Тичылэгъу лъаплэхэр!

Лъэпкъ зыкыныгъэм и Мафэ фэшI тышууфэгушо! Мы къэралыгъо мэфэкырэ Урысые итарихь егъэ-шлэрэу хэхъагъэм къегъэлтээ ти Хэгъэгушо нахь зэтэгээлэхъагъэ хууным пае ижыкэ къышгъэ-жагъауу лъэшлэгъу пчагъэхэм къакыц! цыиф лъэпкъ зэфэшхъафхэм азылагу иль хуугъэ зыкыныгъэмрэ зэкъотныгъэмрэ осэшко зэрафашырэр.

1612-рэ ильэсүү щылэгъэ хуугъэ-шлэгъэхэм, Кузьма Мининимрэ Дмитрий Пожарскэмрэ 1613-рэ къэрал техакохэм Москва къаэлкэхъыжыгъэнэмкэ блэ-нагъэу зэрахъагъэм тикъэралыгъо лъэпсэ пытэ фэхъунымкэ яшылгъэшко къекуягъ.

Тятэжхъэм гушхъэлэж байныгъэу ялагъэр щысэ тфэхъузэ, я Хэгъэгум фэшьыпкъэхэу, зэкъошныгъэм зэрипхыхээзэ, Урысые илэхъумэнэри тилшъэрыль, къыткэхъухъэхъэрэм а хэбээ шлэгъохэр альгъэ-эссыгъэнэм пае тфэлэкыищтыр зэклэ тшлэшт.

Урысые Федерацием изысубъектэу щыт Адыгэ Республикаам ис цыифхэм гъэлсын яофшлакырэ агъяцакырэмкэ ти Хэгъэгушо Урысые Федерацием ыкыи ти Адыгей гупсэ джыри нахь щылекшүү арьлыг хууным ялах зэрахашыхъаштим, обществэм хэль зыкыныгъэмрэ зэдэгэштэнэгъэмрэ джыри нахь зэрагъэлтийнхээ тицыхъэ тель.

Тичылэгъу лъаплэхэр, тигу къыддеэу зэклэмы тышууфэлтээ псауныгъэ пытэ шууиленэу, дунаир мамырэу, шум шуущымыкэу шуупсэунэу.

Адыгэ Республикаам и Лышъхъэу ТХЬАКИУЩЫНЭ Аслын

Адыгэ Республикаам и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Къумпыл Мурат

Ишээлэсэныгъэкэ къахэщи

УФ-м ошэ-дэмышэ яофхэмкэ и Министерстве
я 8-рэ Урысые фестивалэу «Лышъужынгъэм
ижъогъохчы» зыфиорэр зэхицагь.

Цыифхэм яшынэгъончьягъэ ыкыи якъэгъэнэжын мэр афэгъехыгъ. Зэнэкъохум иреспубликэ едзыгъоу «Къэгъэнэжъэкэ анахь дэгъу» зыфилоу щылгъэм а сэнэхъатымкэ ялэ-пэлсэнэгъэ къыщыгъэлэгъуагъэхэм анахь дэгъур къыщыхахыгъ. Ар а 1-рэ класс зиэ къэгъэнэжъаклоу Станислав Ноговицын ары.

Урысые и МЧС и Гээлээшээ шхъацу Адыгэ Республикаам щылэхэнэхъаклоу яофшлакырэ ахэлажээ, Мыехъопэ къэралыгъо технологоческэ университетын инженер сэнэхъатыр щызэргъэгъотыгъ. Джащ фэдэу, категориу «ВС» зиэ водителэу, тракторист-машинистэу, нэмыкти транспортхэр зэрифэнэу еджагъ. 2014-рэ ильэсүү «А 1-рэ класс зиэ къэгъэнэжъаклоу» зыфиорэр цэр къыфагъэшшошагъ.

— Станислав Ноговицын юф зишилээрэ уахтэм къэгъэнэжъэкэ сэнэхъатым икурсхэр къыуухыгъэх. Ащ дэгъоу зэрэщеджагъэм имызакъоу, физическэ ухазырыныгъэмкэ шэпхээ инхэр къыгъэлэгъуагъ, — къылуагъ Урысые и МЧС и Адыгэ лышъон-къэгъэнэжын отряд ипащэ игуадээ Валерий Чепрапановын.

Къыхэдгэхъэжын, Станислав къушхъэдэхъоеням феджагъ. Альпинизмэмкэ я 2-рэ спорт разряд ил. Лышъон-къэгъэнэжын ыкыи пэшорыгъэш юфхъабзэхэм бэрэ ахэлажээ. Турист ыкыи спорт юфхъабзэхэм чанэу ахэлажээ. Шольыр ыкыи Урысые мэхъянэ зиэ зэнэкъохум «Щынэгъончьягъэм иеджап» зыфиорэр республикэм икомандэ фегъэхъазыры. Станислав Ноговицын цыифхэр къэгъэнэжъыгъэнхэм

епхыгъэу агъэфедэрэ пкыгъохэм, лэмэ-псымехэм юф аришэнэм, лъагэу дэхъоеням, зэхэогъэ чылгэхэм, ос-хьот зэтэрихъагъэхэм ачылтыхъонымыкыи гузэжъогъу хэфагъэхэр гъэкошыгъэнхэм афэлэлэс.

2016-рэ ильэсүү юфшлакырэ къэхъагъэхэмкэ, Станислав Ноговицын къэгъэнэжъэкэ анахь дэгъоу къэнэфагъ.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу М. Къ. Хъопсэрыкъом иполномочиехэр ипальэм кыпэу зэригъэтылыжъхэрэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм илъыкло Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэлыкэ Федерациемкэ и Совет хэтэм иполномочиехэр М. Къ. Хъопсэрыкъом зэрэфагъэзагъэхэм епхыгъэй ыки Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат истатус ехыллагъ» зыфиорэм ия 5-рэ статья диштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм **унашъо ешы:**

1. Хэдзыпэ кой зыкымкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепута-

тэу Хъопсэрыкъо Мурат Къырымчэрэе ыкъом иполномочиехэр ипальэм кыпэу 2016-рэ ильэсийм чьэпьюгъум и 7-м щегъэжъагъэу ыгъэтылыжъхэнхэу.

2. Заштэрэ мафэм къыщегъэжъагъэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Къумпыйл Мурат къ. Мыекъуапэ, чьэпьюгъум и 26-рэ, 2016-рэ ильэс N 22

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэмкэ Тэхъутэмькье районым ихыкум участкэу N 1-м изэгъешүж хыкумыши Иенатэ С. З. Джанхъотыр йугъэхъэгъэнэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Конституции ия 70-рэ статья ия 4-рэ пункт иподпунктэу «к»-м диштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм **унашъо ешы:**

1. Адыгэ Республикэмкэ Тэхъутэмькье районым ихыкум участкэу N 1-м изэгъешүж хыкумыши Иенатэ Джанхъот Сайдэ Зэчэрэе ыпхъур ильеситф палъэкэ йугъэхъэгъэнэу.

2. Заштэрэ мафэм къыщегъэжъагъэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Къумпыйл Мурат къ. Мыекъуапэ, чьэпьюгъум и 26-рэ, 2016-рэ ильэс N 23

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэмкэ къалэу Мыекъуапэ ихыкум участкэу N 1-м изэгъешүж хыкумыши Иенатэ А. Ю. Нэшульяшэр йугъэхъэгъэнэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Конституции ия 70-рэ статья ия 4-рэ пункт иподпунктэу «к»-м диштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм **унашъо ешы:**

1. Адыгэ Республикэмкэ къалэу Мыекъуапэ ихыкум участкэу N 1-м изэгъешүж хыкумыши Иенатэ Нэшульяшэр Асхъад Юрэ ыкъор ильеситф палъэкэ йугъэхъэгъэнэу.

2. Заштэрэ мафэм къыщегъэжъагъэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Къумпыйл Мурат къ. Мыекъуапэ, чьэпьюгъум и 26-рэ, 2016-рэ ильэс N 24

Гумэкъыгъохэр дагъэзыжъых

Фэтэрыбэу зэхэт унэу Мыекъуапэ дэтхэм игъекло-тэгъэ гъэцэкъэжъынхэр арашылэх эхъум хэ-уконоигъэу ашыгъэхэр дагъэзыжъынхэр зэрэфаем къэдэуагъэх Урысые общественнэ движениеу «Народный фронт» зыфиорэм ишъольтыр отделениеу Адыгэ Республикэм щылэм иактивистхэр.

Унэр къэзыгъэфэбэрэ инженернэ сетьхэм ягъэцкъэжъинкэхэр хэуконоигъэхэр ашыгъэх. Народнэ фронтим илъыклохэр мы юфым зыхэгүйхэх нэуж фабэр зэрыкъорэ системэр зыпкъ рагъэуцожьыгъ.

Мыекъуапэ иурамэу Кирпичнэм тет унэм ибысымхэм гумэкъыгъохэр ялхэу Урысые общественнэ движениеу «Народный фронт» зыфиорэм

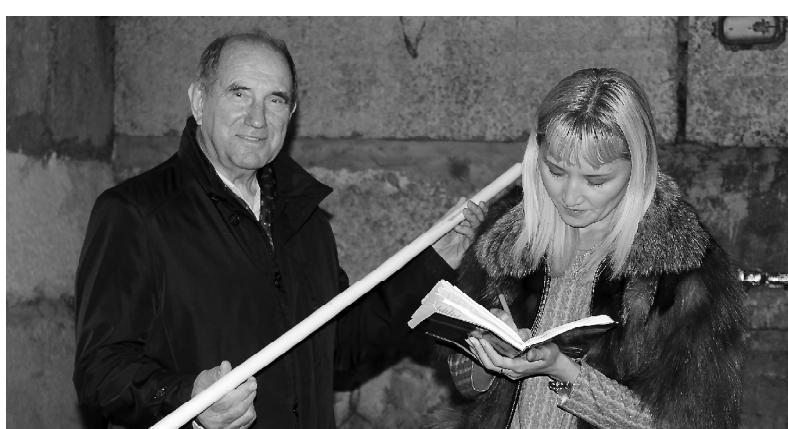
ишъольтыр отделениеу Адыгэ Республикэм щылэм зыфагъэзагъ. Гъэцэкъэжъин юфшэнхэу яунэ рашыллагъэхэм язынет ымыгъэрэзэху бысымхэр тхъаусыгъахъ, анахъу фабэр къизэрэйкъорэ системакъу афагъэпсигъэм гумэкъ къафихыгъ. Бысымхэм къизэрэйорэмкэ, ыпэкхэ яунхъэр къизэрэйфэбэштэгъэм гумэкъыгъо пылтыгъэп, ау трубэхэр къэхэмкэ

зызэблахъухэм ыуж гъэфэбэгъу уахътэр къизихъагъэм къыщублагъэу ар градус 16-м нахь инэу дэкъоягъэп. Народнэ фронтим иактивистхэм къызэрэхъгэштэгъэмкэ, гъэцэкъэжъин юфшэнхэр ашыхэ зэхъум, подрядчикым диаметрэ цыкъу зилэ трубэхэр гъэфедагъэх, фэтэрхэм икъоу фабэр алэхъянымкэ аш иягъэ къакштэгъэ.

Общественнэ движением хэтхэм прокуратурэм ыкъи псэүпэ инспекцием зыфагъэзагъ мыгумэкъигъор зэхажынэу. Аш нэмэйкъи Народнэ фронтим иактивистхэм щысэхэр къахъыхээз, игъэктэгъэ тэгээжъинхэр шапхъэхэм адимыштэу зерашыгъэхэм фэгъэхыгъэ улчэхэр 2015-рэ ильэсим щылэгъэ шылтыр форумым псэолъяшынымкэ, транспортымкэ, псэүпэ-коммуналын ыкъи гъогу хъязмэтымкэ и Министерствэ, къэлэ администрацием, псэүпэ инспекцием ялъыклохэр хэлжэхъгэхэм афагъэзагъэх.

— Мы уахътэм ехуулэу урамэу Кирпичнэм тет унэм игу-мэйкъигъохэр зэшшохыгъэхэх хүүгъэ. Подрядчикым ежь имылькукъэ фабэр зэрыкъорэ системэр зыпкъ ригъэуцожьыгъ, — къытуагъ ОНФ-м илъыклоу Ниша Коноваловам.

Пчъагъэу зэтэт унхэу Адыгэ им итхэм гъэцэкъэжъин дэгүүхэр яшылэгъэнхэм епхыгъэ программэр талзки гъэцэklagъэ зэрэхүрэм ынаа тэргигъэтишт Урысые общественнэ движениеу «Народный фронт» зыфиорэм ишъольтыр отделениеу Адыгэ Республикэм щылэм.

Аэротуризмэр гъашэгъоныщт

Адыгэим зыщагъэпсэфынэу цыфхэр нахыбэу къещэлэгъэнхэм фэш туризмэм пыль къулыкъу-хэм аужырэ лъэхъаным зэххээ гъашэгъонхэр рагъеклохъхуу рагъэжъагъ.

Мы мафхэм Адыгэим авиаэкспедиции ѿызэхашагъ. Аш къещакло фэхъугъэхэр Урысие географическэ обществэм икутамэу тиреспублик ѿылэм ипашэу Игорь Огайрэ «Параавиа-Мото» зыфиорэ еджалпэу Подмосковьем ѿызэхашагъэм ипашэу, Мыекъуапэ ѿыщэу Игорь Потапкинымрэ. Ахэм къызэрэйорэмкэ, паралетхэмрэ мотопараланхэмрэ уарысэу къэббыйхъашт маршрутхэр цыфпстэуми ашоогъашэгъоныщтых.

— Экстрем-турим хэлэжээрэ экипажхэр 8 мэхъу, Москва, Краснодар краим, Адыгэим цыфхэр къарыкыгъэх. Авиазеклоноир шышомыгъашэгъонын цыф ѿыло сшэрэп. Сыда пломэ уэсэгъэу, мафэ къэс пльэгъурэ чыпэхэр параланым уисэу, ышхъагъыкэ укъеплыхызэ зэбгъашэхэмэ тхъагъо ыки гъашэгъоны, — elo И. Потапкиным.

Экспедицием ипрограммэ къыдильтэрэр бэ, ар чъэпыгъум и 30-м рагъэжъагъ, шэкъогъум и 5-м нэс клошт. Аш хэлажэхэрэм гъэхъунэхуу «Богатырский», «Пятиторский» зыфиорээрэ ошьогум итхэх къаплыхыгъахъ. Чыпэхэр дахэхэм видеокамерэхэх сурэтхэр атырахх, туристихэм алае маршрутхэрэм зыщыгъэнэфэн пльэгъыщт чыпэхэр зэрэгшашэх.

Джащ фэдэу къушхъэтхэр Азиш-тау къабыбыхъашт, етланэ Гъозэрэпльэ ыкъи Кавказскэ биосфернэ заповедниким лъэсэу къышаклухъашт.

Техникуу агъэфедэштэр агъэхъазыгъфэхэх экспедицием хэтхэм Каменномостскэм пэмчыжъэу аммонитхэм ямузеен ѿылэм зэрэгшэлэгъу, къалэу Мыекъуапэ къаплыхыгъ.

Адыгэим туризмэм зырагъэушомбгъунэу зыщыгъхагъэхэм къыщегъэжъагъэу аш фэдэ авиационнэ экспкурсие зэрэзэхашагъэр апэрэ. Зэхэшаклохэм къизэрэйорэмкэ, экстремальнэ

цыфыбэ къэкло, іэкъыб къэралхэм къарэкъых. Ахэр самолеткэ къыращэкъихээ шольыр инхэу къэгъагъэхэр зэрэхэр арагъэльгъу, — elo И. Огай. — Тэри Адыгэим ландшафтнэ туризмэр ѿызэхэтэнэу амалти. Аш федэшо къытынэу ѿыт. Аш къыдьрэгъаштэ И. Потапкини. Аэротуризмэм изэхэшэн мылькушо темыкъуадэу ебгъэжъэн пльэгъыщт, — къыуагъ аш. — Аш па паралетхэмрэ мотопараланхэмрэ къызэттэхъашт чыпэхэр апаэ бэгээсэнх фэе.

Дэгъо зызыгъэпсэфы зышоигъохэм амали я. Арыш, параланхэмкэ къабыбыхъээз исп унхэр, псыкъефхэхэр, чыопсым исаугъэтхэр зээзгъэльэгъу зышоигъохтхэм япчагы мэкштэп.

(Тикорр.).

Гуманитар уштыхнэмкэ Адыгэ Республике институтэу Къэрэшэ Тембот ыцэкэ ѿытим иофышэхэм лъэшэу гухэх аячхуу институтын бээмкэ икутамэ инаучнэ ѿышэш шхъаалуу Биданыкъо Марзет Муххинэ ыпхъум фэтхъаусых эх янэ идунаай зэрихъожьыгъэм фэш.

Анахь дэгъухэм ахалъытагъ

Урысым биосфернэ заповедник 37-рэ ит. Ахэм къащыкыыхэрэри, псэушхъэу ахэсхэри къэралыгъом къегъэгъунэх. Кавказскэ биосфернэ заповедникри ахэм ашыц.

Аналитическое агентство «Турстатым» львопс паркхэмэр заповедникхэмэр ашыщэу цыфхэр нахыбыу зыдаклохэрэр бэмышлэу зэргийэшлагь. Нахь зэлтэшлээрэ заповедники 10-м Кавказскэ биосфернэ заповедники къахэфагь. «Турстатым» къызэрэризагъэмкэ, ахэр зэзыгъэльэгъунэу къяклоилэрэ цыфхэм япчагьэ ильэсым ыкIэ нэс миллионы 9-м нэсынт.

сыем илэхэм ашыщ, аш ишьольыр мэзхэр, къушхъэхэр, псыххохэр хэхъэх. Зэрэдунаау штагъэми, аш фэдэ чылпэ байыкИ чылпэ гъешлэгъон бэу щыглэгъүщтэп. Заповедникым ичыгу къыщыублагъэу жьеу шхъащытм нэсыжьэу уушлон е зэшыгбакъо хъущтэп, ар узрыхъэ мыхъунэу, зипчагъэкIе makIэ хъужыре псэушхъэхэмэр къэктыхэрэмэрэ зыффафесакыхэрэ чылпэу щыт.

Тызэхт лъязъхъянь Кавказскэ биосфернэ заповедникым

Зэлъашаэрэ телеведущэү
«Тыжъугъакly,
тыжъугъашх!» зыфиорэ
программэр зезыщэрэ
Джон Уоррен мы
ильэсым ятлонэрэү
Альгейм шынагь

сым, бжыныыф щыгъум ягъехъа-зырын нэүасэ зыфишыгъажъэмэ, джы къое хъалыжъор зерагъажъе-рэр, былымылър зераулащэръхъырэр зеригъешшагъэх. Джащ фэдэу Адыгэ-им хэтэрыкхэр къызэршагъэкы-хэрэм, мэкумэц хъызметшаптэхэм агъефедэрэ технологиякхэм альып-льягь. Помидорымрэ нэшэбэгум-рэ фэбаптэхэм ыкын чыгум къы-зэршагъэкыхэрэр зеригъэлъэгъу-гъях.

Д. Уоррен нахыбыэу зыщыты-
рихыгъэхэр Мыекъуапэрэ Мыекъопэ
районымрэ. Адыгэ Республикаем
зекъонымрэ зыгъэпсэфыпІэхэмрэкэ
и Комитет кызыэрещаугъэмкэ,
Джон Адыгеим икъушхъэхэр ыгу
рихыгъэх, туристическэ-рекреа-
ционнэ чыпіэу тиіхэм ащышхэм
зашиппыхъағ.

Комитетым ипащэу Къэләшъэо
Инвер Д. Уоррен ителеқъетынхэр
зыльэгъурэ цыфхэм тиреспублике
идехагъэ имызакъо, лъепкъ шхын-
хэу щашыхэрэри, хъакіхэм зэра-

пэгъохыжэрэй зэршэштхэр ыкы
мыць зыгъэпсэфакло къэклонхэу зэ-
рэфэштхэр хигъэунэфыкыгь.

— Джон иятлонэрэ къэклогум
Яворовэ гъехунэм нэсыгъ, Мые-
къопэ районым мылэрысэ чыигэу
щагъэтэйсыгъэхэр ылъэгъугъэх.
Джащ фэдэу адыгэ къэшьо псынкэ-
хэр къызэршыхэрэм льыплъагь
ыкы шлгъэшэгъоныгъэх, — къы-
жас. Ишар

Мэфищым къыкъоц! Адыгейим щы-
тырихыгъэхэр Д. Уоррен шэкъогъум
и 13-м Гупчэ телевидением ика-
налэу НТВ-мкъэ къыгъэльгъоцтых.
(Тикорр.).

Ар Великобританием къыщыхъугъ, жъэу урысыбзэр зэргийтэшагъ, Урысыер зыфэдэр, аш зэрэцьцэсэухэрэр, нэмийк хэгээгүхэм зэратекырэр ышэ шлоигью къэтэджыгъ. Университетым щеджээз, урыс литературэм нэуасэ зыфишыгъ, тхаклоу Михаил Булгаковым итворчествэ фэгъэхыгъэу диссертацие ытхыгъ. 1991-рэ ильэсым Москва щыпсэунэу къэкложыгъ, Урысыем бизнес щызэхищагъ, 2012-рэ ильэсым къыщетъэжьягъэу къэралыгъошхом ичын-пэ зэфэшхъяфхэм ашыгсэурэ цыифхэм яшхыныгъохэр зыфэдэхэр зэрегъашлэх, тырихыхэрэр каналэу НТВ-м икъэтинэу «Тыжкугъякlu, тыжкугъаш!» зыфилорэм къыщетъэжъельэжъокыхъ.

Чъэпьюгум ыклем Джон джыри тиреспубликэ щылашь. Апэрэ къэ-
клюгум адыгэ къуаем, чэт шыл-

уцхэу ыкїи къэгъагъэхэу мини
10 фэдиз уапэ къыщефэ.

Заповедникам Краснодарского края, Адыгеи, Къэрэшье-Щэрджесым ячыгухэм ащищхэр хэвээх. 1999-рэе ильэсэым кыышгэжээжьагаа биосферный заповедникам кызызельниубытырээ чыгухэр зэкэе дунээ кэнэйн хагъехьагаа, ЮНЕСКО-м къевхъумэх.

Цыфым ылэ зынэмьсигээ чыныпэхэр зерагъэльэгүнхэу, күшьхъэхэмрэ мэзхэмрэ ашылэжы къабзэр къацэнэу цыфхэр заповедникым къэкло. Зыплынхъяэкло-зыгъээпсэфаклохэм

хъэу Фыщт хъураеу къэзыкчукъхъэрэр, Лэгъо-Накъе къышечжъэу Солох Аул унээзигъэсырэр, лагерэу «Холодный» зыщэм уезьшаплэрэр нэмьнхъари

ЦЭМ УЕЗЫШАЛЭРЭР, НЭМҮҮКХЭРЭ.
Тичыюон идэхагээ зыльгэгүү-
гэхэм заповедникым мызээ, мыйтюон къагъэзэжьэу яхабз.
Цыфхэм агу рехыхын псэушь-
хээ Ылхэр, къушхьэтх гүэты-
пэхэр ыкын клэпсэ паркэу
ашигыгакэр.

Зы бгъумкіэ, биосфернэ за-
поведникым ичыпіе хяләмт-
хэр цыфхэм зэралтэгъухэрээр
дэгүү, ашт заповедникым льып-
льэхэрэм федэ къырагъышы.
Ятлонэрэ бгъумкіэ, чыпіе да-
ххэхэр къезыптыыхъехэрэм чы-
опсым изытэт зэрарэу раҳы-
рэр маклپ. Пыдзафэу мэзхэм-
рэ күштхъехэмрэ къаханэрэр
бэ, машло ахэм ахашыхъэ,
агъастьынэу чыыг къутамэхэр
къыгуапкых. Анахь гукъаор
псэуштхъехэм ашыщхэр ауылехэу
ыкы аукыихэу къызэрхэкырэр
ары.

Икыгъэ ильэсүм Кавказ-
скэ биосфернэ заповедникым
нэбгырэ мини 150-м ехъу
щыагъ, ар ыпэрэ ильэсүм
къэкіогъэ пчагъэм нахьыб.
Іэкіыб хэгъэгүхэм тицүфхэм
зыщаагъэспэфынэу зэрэклощты-
гъэхэр къызыыхъытъагъэм къы-
щегъэжьагъэу хэгъэгу клоц
туризмэм нахь зыфагъэзагъ,
арышь, ильэсүм ыкіе нэс зы-
гъэспэфаклоу заповедникым
къаклохэрэм джыри къахэхьошт.

ШЪАУКЪО Асьлангуаш.

щækіе апуре псөушхъэхэм афәдәу 89-рә, бзыу лъәпкә 248-рә, пшырә-цохъохәрә псөушхъэхәу 19, псыми чыыми ашып-сәүхәу 9, пцәжъые лъәпкъхәу 21-рә, маллюскә зәфешхъаф-хәу 100-м ехъу ыкلى къәккүрә

апае маршрут зэфэшхъяфхэр хахыгээ щылэх. Ахэм лъэсэу, шыкэ е кушхъяфчайкэ уарыклон пльэкыщт. Анахь зэльашэрэ маршрутхэм ашыщ күшхъэм узэпрыишинышь, хыиушьом унэзыгтэссыщтыр, күшь-

Нахьыбэу къяулэ хъугъэ

Къэралыгъо ыкы муниципальэ фэлэшэхэр цыифхэм зыщафагъэцэктээрэ гупчэхэр (МФЦ-хэр) тищынэныгъэ пытэу къыхауцох. Урысые Федерацием и Президент 2012-рэ ильэсэым, жъонын гъуакыэм и 7-м къыдигъэкыгъэ Указ зэу «Къэралыгъо гъэорышшэнэм исисистемэ нахьышу шыгъэнэм ильэнныкъо шьхъялахээм афэгъэхыгъ» зыфиорэм къызэрэшьидэлтыгъэмкэ, 2015-рэ ильэсэым ехүулэу МФЦ-хэм зафэзыгъа зэхэрэм япчыагъэ къэралыгъом щыгъ сэурэм ипроцент 90-м нэгъэсигъэн фает

Адыгэ Республикаем щагъэнэфажа
МФЦ-хэр зыдэштыэлхэм я Схемэ ыкын
ац къызэрэшьдэлтагъэу муниципальны
районхэм ыкын гулчэм пэүдзыгъэ псээ
уплехэм мы къулькъум икуутеми 10-рээ
иоффшэпилэ чыпилэ 42-рэ къащизэуа
хыгъя. Адыгэ Республикаем юфшэнны
кіэ ыкын социальна хэхъоныгъэмкэ и
Министерстве къытыре пчагъэхэм
къызэрагъэльягъорэмкэ, МФЦ-м ифэол
фаштэхэр Адыгейим щыпсэухэрэм яп
роцент 94.4-м къызыфагъэфедэх.

мыльжаным МФЦ-м көралыгъс ыккү мунисипальны фэлօ-фэшэ 229 рэ егъэцакэ. Гупчами ащ икүтамэхэми документхэр зыштэрэ, къязны түжыры «шхъаныгъупчын» 124-рэ я

Тызхэт ильээсүм имээзигбүү зэфэхьсыгжхэм кызыэррагъэльягъорэмкээ, мы күулынкуум кызыцэлхэхэгье льээу тхытль 154367-мкээ фэлө-фэшээ 305696-рэ цыифхэм афиғыцэклагь. Ар иктыгье ильээсүм зэрэпсаоу къяолагъэм ыкчи агъецэлгэхэе фэлө-фашлэхэм анахьыб (2015-рэ ильээсүм льээу тхытль 157994-рэ къарагхынылагь, фэлө-фэшээ 263989-рэ агағыцэклагь).

Гупчэм ишшъериль шъхъаіэу къы-
хагъэштырэп пчъгаҗэхэм ахэгъэхъогъэн
закъор араШ, фэло-фашиэу цыфхэм
афагъэцаклэхэрэмки ахэр агъэрэзэн-
хэр ары. Ащ къылкъырыкылхээз, цыф-
хэм джы амал араты МФЦ-м илоф-
шлаклэ баллитф зиэ шкаламкіл уасэ
фашиынэу. АР СМС-учпчлэмкіл зэра-
гъашлэ. Иофшлэмкіл ыкти социальнэ
хэхъоныгъэмкіл Министерствэм ипресс-
кулыкъу къызэритирэмкіл, 2016-рэ
ильтэсийн ащ фэдэ СМС-учпчлэмкіл
джэуап 997822-рэ къалыклагь, гуртымкіл
балли 4,8-рэ Гупчэм илофшлаклэ фагъэ-
уцурэр. Ащ къылкъырэп МФЦ-м къеолла-
гъэхэм япроцент 95-м яфэло-фашиэхэр
зэрафагъэцаклэгъэхэм ыгъэрэзагъэхэу
ары.

(Тикорр.).

ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Сурэти 100 Къегъэльягъо

Адыгэ Республикэм ифотосурэтышхэм я Союз ильэс 20, сурэттхээ Виктор Лутай ыныбжь ильэс 55-рэ зэрхэугъэхэм афэгъэхыгъэ къегъэльягъон Мыекъуапэ къышызлахыгъ. Къэралыгъо 14-мэ илэнэсэнэгъэ уасэ къашыфашыгъ.

Къегъэльягъоным икъизэу-
хыгъо зэхахьэм къышыгушыла-
гъэх искуствэм щыцэрилохэу
Бырсыр Абдулахь, Аркадий Кир-
нос, Мыекъуапэ иадминистра-
ции культурэмкэ игъэорышланлэ
ипащэу Цэй Розэ, сурэттхээ
Виктор Лутай, фэшьхъафхэри.

Сурэти 100 къещаагъэльягъо,
сурэт пэпчь еплыкэ хэхигье
фэошы. Къегъэльягъонир мы ма-
зэм и 13-м нэс тикваль щыкшт.

Сурэтхэр къегъэльягъоным къи-
штетхыгъэх.

БАСКЕТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Зыхыщтым шыкэ къегъоты

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Нефтехимик» Тобольск — 87:68 (17:23, 18:17, 27:7, 25:21).
Шэкюгъум и 1-м спорт Унэшхоу «Ошъутенэм» щы-
зэдешлагъэх.
«Динамо-МГТУ-м» хэтхэу хъурданэм Иэгуар изы-
дзагъэхэр: Чураев — 1, Гапошин — 21, Хмара — 10,
Еремин — 16, Фещенко — 13, Россов — 9.

Ятонэрэ ешэгъоу Мыекъуапэ Тобольскэрэ яспортсмен-
хэм зэдэрилагъэм теклонигъэр къышыдээвхыщыр къашэгъоу-
гъэп. Уахтэу зэрээнэкъокьоу-
хэм иапэрэ едзыгъо заухым,
хъаклэхэр тапэ итыгъэх. Коман-
дэхэм зыагээсэфям ыуж «Ди-
намо-МГТУ-м» иешэлкэшүү къы-
гъотыгъ. Тренер шхъаалеу Андрей Синельниковыр тиспортсмен-
хэм зэрэушынгъэм шуагъэ къы-
тагъэкэ енэгүягъо. Хъаклэхэм А. Дорофеевыр къахэшыгъ, очко 17 ригъэкъугъ. Ящэнэрэ едзыгъ-
хэр 27:7-у бывымхэм къахы, къэхум наху ныбжыклахээр
ешланлээм къихъаагъэх.

«Динамо-МГТУ-м» изичэзуу
ешэгъуухэр шэкюгъум и 4 —
5-м Мыекъуапэ щыкшт. Апэрэ
зэлукэгъур сыхьатыр 18-м,
ятонэрэр 15-м «Ошъутенэм»

Нэклубгъор
зыгъэхазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбай.

ТИЗЭГҮКІЭГҮУ ГҮЭШЭГҮОНХЭР

«Этномодэм» уегъэгъуазэ

Урсыые фестивалэу «Этномодэм» Іэкыб къэралхэм
къарыкыгъэхэри хэлажьэх. Адыгэ Республикэм и
Къэралыгъо филармоние щыкшорэ зэхахьэм искуствэм
ибанингъэхэр, щынэнгъэм диштэу ныбжыкыкыгъэх
хэм зызерафапэрэр, лъепкэ шэжым эхыллагъэхэр
къышаагъэльягъох.

Адыгэ Республикэм гъесэнэгъэмрэ шэнэнгъэмрэкэ иминистрэу Хъуажь Аминэт, Урсылем иныбжыкыгъэхэм я Союз итхаматэу Павел Красноруцкэр, Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Хъунэгэ Рэшьдэ, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иректорэу Къуижь Саидэ, нэмийкхэри зэхахьэм къышыгушылахъэх. Кавказ игъэтхэ фестиваль студентхэр зэрхэлэжагъэхэм, «Этномодэм» цыфыбэ зэрээфишагъэм яепллыгъэхэр къаралонлагъэх.

Къалэхуу Москва, Тувэ, Пятигорскэ, Краснодар, Мыекъуапэ, Италием, къалэу Милан, фэшьхъафхэм ялтыклохэм ялтээсэнигъэ къагъэлэгъуагъ. Лъепкэ шуашашхэр, щынэнгъэм диштэрэ щыгынхэр зыщыгъ ныбжыкыгъэхэм тарихъым, модэм гукэ ухащэ, зэгээшэнхэр уагъэшных.

Дунаим щыцэрило сурэтышмодельэрэу Стлашью Юрэ ышыгыгъэ шуашашхэм ядэхагъэ уегъэгүшо. «Адыгэ Республика» зыфиорэр шуашашхэм къешэлкыгъэу чигэгум зыщыгълэгъукэ, лъепкэйм итарихъ, инеушрэ мафэ

зэрээхыгъэхэм гукэ уахащэ. Макэрэ Сусанэ ишьашашхэр уахтээм дештэх, уахадэ шоноигъоу уасэ афэошы. Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым, Урсылем игупчэ, Кыблэм ашыгсэурэм якъэгъэлэгъонхэм узыгашащэ. Фестивалым фэгъэхыгъэ концертным ансамблэхуу «Нартыр», «Абрекхэр», «Мыекъуапэ инэфильхэр», «Синдикэр», «Казачатэр», ордынхэу Александр Мальцевыр, Анна Давыдовар, Юрий Конжинир, пышнауу Лыбызыу Аслын, нэмийкхэри хэлэжагъэх.

Тыгыасэ «Этномодэм» щызэнэкъоуу гүйцэтгэхээх. Жюром къыхыгъэхэм якъеух къегъэльягъон непэ сыхьатыр 15-м филармониум шаублэшт.

Сурэтхэр фестивалым къышытхыгъэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкыгы кыдэзыгъэхыгъэр:
Адыгэ Республика
кэл лъепкэ
Иофхэмкэ, Іэкыб
къэралхэм ашыг-
сэурэ тильэп-
кэгъухэм адирягъэ
зэпхыныгъэхэмкэ
ыкыгы къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаалэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
шилдэгыжь зы-
хыырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытыгъэр:
Урсыые Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ
ыкыгы зэлъыгъэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэоры-
шланлэ, зэраушыхы-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаухаутырээр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкы
пчагъэр
3661
Индексхэр
52161
52162
Зак. 641

Хэутыны
узыгъэхтэнэу щыт
уахтэр
Сыхьатыр 18.00
Зыгъэхтэнэу
уахтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхъаалэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъаалэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшьедэгыжь
зыхыырэ
секретарыр
Жакімымкъо
А. З.

